

Kalendarz kulturalny

Numer wydania: 4/2014_15

Data: grudzień 2014

Gazetka internetowa uczniów Gimnazjum nr 1 w Myślenicach

Kalejdoskop kulturalny

Polskie, a tak różne..., czyli mowa o życzeniach

Podhale:

Na scyńście, na zdrowie,
Na to Boże Narodzenie,
Żeby się rodziło w kumorzce,
Wodziło w oborze,
Co dej Panie Boże !

Kaszuby:

Czej pierszi gwiondżë mërgnienié
Rozwidni nen smroczny swiat
A strojny danczi pôchniãczka
Wspòminkã mdze dziecnëch lat
Czej kòl kòlãdów spiéwaniô
Redosc zamieszkô w Was
Pëszné zëczbë Wóm skłôdóm
W nen Gòdów swiãtëchny czas !

Mazowsze:

Z okazji swiãt Bożego Narodzenia,
Życzymy wszystkim dużo, zdrowia i szczęścia.
Spokojnych swiãt spędzonych w rodzinnym gronie,
Przy wspaniałej wigilii

Życzenia międzynarodowe

Angielski :

One shining star to make the world bright,
One infant child on that wonderful night,
One little prayer for those we hold dear,
To bless you at Christmas and all through the year.

Niemiecki :

Fichten, Lametta, Kugeln
und Lichter,

Bratäpfelduft und frohe
Gesichter,

Freude am Schenken –
das Herz wird so weit.

Ich wünsch allen: Eine
fröhliche Weihnachtszeit!

Hiszpański:

Que estas Fiestas de Navidad estén envueltas en papel de felicidad y atadas con cinta de amor para que perduren todo el Año Nuevo

Wigilijne menu staropolskie

Zupa z suszu

Zagotowujemy wodę z cukrem, dodajemy suszone owoce (w mniej więcej równych proporcjach jabłka, gruszki oraz śliwki) namoczone najpierw przez kilka minut w zimnej wodzie. Gotujemy mniej więcej 15-20 minut. Podajemy z makaronem.

Groch z kapustą

To potrawa, która trafiła nawet do powiedzenia. Przepłukaną kiszoną kapustę gotujemy w jednym garnku, a groch w drugim - oba składniki do miękkości. Następnie część grochu odkładamy i przecieramy przez sitko na gładką masę, a resztę gotujemy dalej razem z kapustą i łyżką masła. Na koniec dodajemy przyprawy (majeranek, pieprz, odrobina cukru, opcjonalnie przyprawa warzywna) oraz roztarty groch.

Kalejdoskop kulturalny

Śledzie z ziemniakami

Filety ze śledzia lekko słodzimy białym cukrem, a następnie zalewamy octem. Następnie pokrojoną piórka cebulę podsmażamy na smalcu. Do ostudzonej cebuli dodajemy śmietanę 18% i mieszamy razem ze śledziami w zalewie. Gotujemy ziemniak w osolonej wodzie. Gotowe ziemniaki pokrojone na połówki i śledzia przekładamy na talerz

Wigilijna kutia

Potrzebne będą ziarna pszenicy, mak, miód, migdały, orzechy włoskie, kandyzowane wiśnie, rodzyнки, suszone śliwki, skórka pomarańczowa i cytrynowa. Wymoczoną przez całą noc w wodzie pszenicę gotujemy, a po odsączeniu mieszamy z również ugotowanym, dwukrotnie zmielonym makiem. Dodajemy miód i bakalie (w proporcjach zależnych od gustu, możemy oczywiście z czegoś zrezygnować albo dodać inny składnik), przyprawiamy cukrem oraz sokiem cytrynowym. Podajemy z kruchymi ciasteczkami bądź makaronem.

Ciekawe dania staropolskie:

- **ciurba, ciorba** - rodzaj wigilijnej chłopskiej zupy
- **ciastuchy** - wiejskie kluski obwarzane
- **chamula** - potrawa z ziemniaków i kaszy gryczanej
- **gryczanek** - kluski z mąki gryczanej
- **gryczek** - placek z grysu
- **gruca** - potrawa z potłuczonego owsa
- **hopka** - zapiekanka z mąki kukurydzianej
- **karpiele** - brukiew
- **kisiel** - postna potrawa staropolska przyrządzona z żuru i mąki owsianej;

Kalejdoskop kulturalny

Wspomnienia naszego dziadka dotyczące świąt Bożego Narodzenia

Wspomnienia z dziecięcych lat świąta Bożego Narodzenia kojarzą mi się nierozłącznie ze śniegiem i prezentami od św. Mikołaja. W tym celu w moim domu z nocy 5 na 6 grudnia uchylane było przezornie małe okienko, dzięki któremu mógł dostać się do środka. Prezenty nie były okazałe, można nawet powiedzieć, że skromne. Dominowały słodczyce. Były one pierwszym sygnałem zbliżających się świąt. Następnym - przygotowanie ozdób świątecznych. W tym celu gromadzone były już od roku różnokolorowe bibułki, nici, guziki i cekiny. Większość ozdób choinkowych wykonywałem pod nadzorem mamy. Najlepiej zapamiętałem znieawidzone wówczas przeze mnie tzw. „anielskie włosy”. Aby je wykonać musiałem spędzić kilka godzin na cięciu przezroczystej folii. Miały symbolizować szron. Zdając sobie sprawę z niepowtarzalności tak przyozdobionej choinki sfotografowałem ją kilkakrotnie.

Przygotowanie wigilijnej kolacji było wyłączną domeną mamy. Do moich zadań należała tylko pomoc w przedświątecznych zakupach artykułów żywnościowych, co oznaczało długie stanie w niekończących się kolejkach. Było to bardzo uciążliwe, ale kiedy w wigilijny wieczór siadaliśmy w rodzinnym gronie przy świątecznym stole, byliśmy szczęśliwi, że mimo wszystkich trudności możemy zgodnie z tradycją spożywać aromatyczne potrawy. Wśród nich była niezapominana zupa grzybowa, która do dziś kojarzy mi się ze świątami. Śpiewano kolędy, które niosły się echem po całym domu. Była to wspaniała chwila na refleksję związaną z minionym rokiem. Wszystkie problemy wydawały się wtedy tak odległe. Ach, ta magia świąt...

Choinka do góry nogami

Mimo tego, że dzisiaj prawie w każdym domu stoi na święta choinka, przybrana w najrozmaitsze ozdoby i lampki, mało kto zna jej prawdziwą historię.

Tak na prawdę choinka jest najmłodszą ozdobą bożonarodzeniową. Przywędrowała do nas razem z niemieckimi protestantami na przełomie XVIII i XIX wieku, natomiast w Niemczech była już znana w XV wieku.

Dobrze, skoro tak, to co zastępowało w Polsce choinkę przed wiekiem XVIII ??? Mieliliśmy w tedy swoją własną choinkę do góry nogami, czyli podłaźniczkę lub jak mówią niektórzy podłaźnik.

Podłaźniczka to czubek jodły, sosny lub świerku powieszony pod sufitem, nad drzwiami lub oknem. Był on ozdabiany piernikami, orzechami, światami czy też ozdobami ze słomy. Zawsze wieszał go gospodarz domu, odmawiając przy tym modlitwę. Podłaźniczka miała przynieść ludziom urodzaj i dobrobyt. Tradycja ta jest zaczerpnięta jeszcze z czasów pogańskich Słowian, ale dzisiaj już prawie całkowicie zaniknęła i podłaźniczki możemy zobaczyć tylko w muzeach lub skansenach.

Choinka

tradycyjna

czy

komercyjna?

Którą wybierasz?

***CZEGO NIE NALEŻY ROBIĆ PRZY WIGILIJNYM
STOLE, A TAKŻE ŻADNYM INNYM:***

- mówić z pełnymi ustami
- mówić szeptem
- korzystać z telefonu komórkowego
- zapełniać całą jamy ustnej jedzeniem
- rozpierać się łokciami

Kalejdoskop kulturalny

- rozpoczynać jedzenia, dopóki wszystkim biesiadnikom nie podano jeszcze dania
- siorbać
- żuć gummy
- wydmuchiwać głośno nosa
- dłubać w zębach

Wróżby na Nowy Rok

Jak poznać szczęśliwe miesiące?

31 grudnia można wywróżyc sobie, które przyszloroczne miesiące będą szczęśliwe, a które nie. W tym celu stawiamy w kręgu 12 zapalonych świec. Następnie przeskakujemy przez każdą ze świec, ale tak, aby się nie zatrzymać. Jeżeli świeca nie zgaśnie i nie przewróci się, to możemy mieć pewność, że ten miesiąc będzie dla nas udany(Należy zachować szczególną ostrożność!)

Co zrobić, żeby spełniły się marzenia?

Przygotuj dwanaście rodzynek i dwanaście minut przed północą zaczynaj je zjadać tak, aby każda rodzynka była połykana co minutę. Wkładając rodzynkę do ust, pomyśl życzenie, które ma w przyszłym roku się spełnić. Pamiętaj jednak, że życzeń musi być 12, bo jedno mniej niweczy wszystkie zabiegi.

Przepowiednia z jajka

Dokładnie o północy wrzuć do szklanki z zimną wodą jajko, a szklankę ustaw na podłodze. Odczytywanie znaków rozpocznij dokładnie o godz.12 w Nowy Rok. Jeśli :

Kalejdoskop kulturalny

- na jajku pojawi się dużo bąbelków powietrza, to znak, że rok będzie pomyślny pod względem finansowym;
- na jajku będzie ledwie kilka bąbelków powietrza, to w tym roku będzie nam brakować pieniędzy.

Kalejdoskop kulturalny

„Jesienno - zimowa przemiana”

Przed bramą ponurego, opuszczonego domu stała mały chłopiec ze złotymi włosami i niebieskimi oczkami. W rękach trzymał śnieżynkę z papieru. Powoli wszedł na podwórko. Wokół wały się uschłe gałęzie, trawę porastały chwasty, a drzewa wydawały się nie mieć życia w sobie. Dom porastała trawa i gałęzie. Chłopiec otworzył drzwi, wszedł do środka i uśmiechnął się. Panował tam chłód i było bardzo zimno. Przeszedł z holu na schody prowadzące na pierwsze piętro. Uchylił drzwi do pierwszego pokoju. Był całkowicie pusty, miał tylko dwa okna. Pośrodku pomieszczenia leżał mały bukiet z kolorowych liści. Chłopiec podszedł do niego, podniósł a na jego miejsce położył papierową śnieżynkę. Rozległ się huk i okna się rozświetliły. Chłopiec nie reagował. Bukiet liści, który trzymał w dłoni, zniknął. Złotowłosey wybiegł szybko z domu. Na zewnątrz panował chłód a z nieba sypały się płatki śniegu. Chłopiec uśmiechnął się i zniknął.

**Wszystkiego dobrego w
nowym roku! 😊**